

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

**Десислава Каленска,
Медицинска сестра в Детска ясла "Мир" - гр. Плевен:
ДАВАШ ДОБРО - ПОЛУЧАВАШ ДОБРО И ОБРАТНОТО**

Да си професионалист по здравни грижи в България е дръзко начинание, на което устояват все по-малко наши сънародници. Заплахата страната ни съвсем скоро да се окаже без нужните специалисти е напълно реална. Решихме да Ви покажем защо това е така, с надеждата, че решаването на проблемите минава през тяхното споделяне.

"Предизвикателството да работя в България" е темата на националния конкурс за есе, който организира Clinica.bg заедно с Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ).

Състезанието е част от глобалната кампания на Световната здравна организация (World Health Organization - WHO), Международния съвет на сестрите (International Council of Nurses - ICN) и независимата благотворителна организация Burdett Trust for Nursing, която стартира на 27 февруари 2018 г. в Лондон и Женева и се провежда в целия свят под надслов "Здравните грижи сега" (Nursing now).

**Представяме Ви есето на
Десислава Каленска:**

Име: Десислава Славова Каленска

Възраст: 45 години

Професия: Медицинска сестра

Образование: Висше

Месторабота: Детска ясла „Мир“, гр. Плевен

Девиз: "Ще успея!"

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

Аз не съм различна. Обикновена съм. Още от дете, когато получих първите си кукли. Обличах ги, храних ги, лекувах ги. Пластмасовите им крачета бяха надупчени от спринцовка и пълни с чешмяна вода. Не разрешавах на големите да говорят високо, за да не ги събудят, лежах на крайчеца на леглото, за да има място за Синята кукла и за Мишлето, разказвах приказки, шиех дрехи... Плаках, когато брат ми им извади очите... Превързвах ги, сменях превръзките. Пораснах. По метода на изключването избрах УПК – специалност “Медицинска сестра” (хората от моето поколение знаят какво е това). Но не само заради това – гаджето ми учеше в същата сграда (силен стимул за тази възраст!). След само месец обучение разбрах – нещата са сериозни, много сериозни, чак страшни.

Седемнадесетгодишна, неуверена, наивна, плаха, ме хвърлиха надълбоко – в медицината. Изведнъж, без предупреждение, че ще е отговорно, изискващо, плашещо. Обаче ми хареса! Хареса ми нежният и грижовен глас на преподавателите, красотата в движението на ръцете, държащи спринцовката, увереността при поредната превръзка, строгостта и упрека, когато липсва даже и част от медицинската информация за изпита. И аз започнах да уча, докосвах се до всичко с усърдие и вълнение, и страх понякога. Видях много, научих още повече. Беше красиво и трудно, и всепоглъщащо.

Завърших. Знаех доста, а не можех да кажа, че разбирам всичко. Малко по-късно се роди и първото ми дете и се започна. Отговорността да бъдеш родител не може да се сравни с нищо. Нямах право на грешка и повторение, а няма откъде да се учиш. Всъщност – има, но кой ти гарантира, че е правилно – никой!

Гарант си самият ти и твоите решения. И аз започнах да решавам за всичко – сама! В лицето на съпруга си имах съмишленик и помощник, а родителите долетяха с цялата гама „бабини деветини“, събирани с поколения, които аз не одобрявах. И не защото не ги уважавах, напротив, но вече се бях потопила в морето на медицината. Колко ми беше лесно – знаех всичко за новороденото, за бебето, за порасналото дете. А което не знаех, търсех в книгите – така ме бяха научили. Случайно или не, от този момент и вече двадесет и седем години работя в детска ясла. И съм медицинска сестра. И се гордея с това. И ми е лесно. Защото ме научиха: родителите по свой си

начин – че семейството е важно; съпругът ми – че семейството е не само важно, но и красиво; децата (вече две) – че животът е приключение, изкуство, предизвикателство; а всички заедно – че трябва любов. И аз я търся тази любов навсякъде. И я намирам навсякъде, защото любов според мен е да се грижиш и да даваш. Да даваш усмивка – дори когато ти се плаче, нежност – когато са били груби с теб, рамо – ако някой иска да поплаче на него, спокойствие – дори когато го нямаш. И сега ще попитате: *“Това какво общо има с темата?”*

И вече сериозно. Да си медицинска сестра в детска ясла е ежедневна, отговорна среща с уморени, недоспали, утрижени родители и техните винаги търсещи, емоционални, плахи или не, пълни с енергия, различни по възраст, възпитание и личностни качества деца, които очакват среща с феята от приказките. Ако беше само да се срещнеш – лесно, но тази среща трябва да прерасне в дълготрайно взаимодействие, уважение и взаимно доверие. И ако срещата е само между мен и един от родителите – добре, обаче тук се намесва цяла плетеница от отношения, включващи: един или няколко колеги медицински специалисти, детегледачки, педагог, директор, готвач, перач и цяло съзвездие роднини, плюс евентуално детегледачка. Да не забравяме изискванията за противопожарна безопасност, и на РЗИ, и етичните норми на БАПЗГ, регулиращи колегиалните взаимоотношения. Всички те строго и редовно съблюдават за спазването на купища правила и изисквания. Сигурна съм, че пропускам някой. Добавям към цялостната картина и задълженията от педагогически характер, заложили като медицински знания, допълвани и разширявани ежедневно, нерядко и в домашни условия. И това само строго професионално. А като прибавим и родителите – шарени и многообразни, с купищата си изисквания, убеждения и ниво на морал, етика и възпитание, които проявяват волята си да бъдат коректив на всичко, макар не винаги да са компетентни и обосновани.

Някой ще каже: *“Чакай, нали работиш с деца?”* Ще отговоря: *“Старая се да намеря време за това!”*. Това – в кръга на шегата. А иначе, основното изречение от длъжностната ми характеристика: *„Правилна организация на трудовата дисциплина, с цел обслужване и полагане на грижи по отглеждане, опазване здравето на децата и провеждане на заниманията в детска ясла“* се превръща в сложна, многостепенна, отговорна и нелека задача, която в много отношения е подвласт

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

тен на проблемите на цялото общество момент, което изисква уменията да прилагаш на практика цяла палитра от психологически умения. А детето не е само едно. Понякога са двадесет...

Изхождайки от своя скромен опит, мога да заявя отговорно, че предизвикателствата, на които съм била подложена по отношение на тънкостите в детската психология и то почти ежедневно, биха затруднили дори титулувани психолози, които разглеждат детето в повечето случаи като индивидуалист, поставен в определена среда. Похватите и съветите, заложени като основа за възпитание в дебелия книги, са с пожелателен и общ характер и трудно се прилагат на практика в конкретна ситуация. Защото, когато етичната норма е една и съща за два отделни индивида, но сблъсква с техните лични интереси и норми за поведение, е много трудно да бъдат поставени правилните основи за възпитание. В детайли погледнато, това за мен означава, че с правомощията и задълженията, делегирани ми от моята длъжностна характеристика на медицинска сестра в детска ясла, върху мен се стоварва нелеката задача да съм основоположник на нормалните и етични взаимоотношения на тези крехки и чисти същества – децата. Какво излиза: че отговорностите ми са огромни! Това е моето предизвикателство. И явно подсъзнателно винаги е било.

Може би е логично да завърша с послание. И тъй като все още не съм наясно към кого да е адресирано, ще се обърна поетапно към различни общности. Ако моите думи ще послужат за мотивация на бъдещи кандидати за длъжността "Медицинска сестра" в детска ясла, ще кажа, че това е професия, изискваща много, но и даваща много. Ежедневните усилия и грижа дават резултат мигновено. Даваш добро - получаваш добро и обратното! Моралното удовлетворение е неизмеримо с материални облаги. Освен това институцията „Детска ясла“ е една от малкото правилно структурирана и запазена във времето, стабилно действаща, социална придобивка на българското общество. Тя интегрира в себе си успешно медицина, психология и педагогика и отговаря адекватно на социалните изисквания на българската майка и семейство за пълноценна грижа за децата. Тук е моментът да оборя твърденията на колеги и други, че това е немедицинска специалност. Най-широко възприетото определение за здравето на Световната здравна организация е: „Здравото е състояние на пълно физическо, психическо и социално благо-

получие, а не само липсата на болест“, а за общественото здраве: „Организирана дейност на обществото за промоция, защита, подобряване и, когато е необходимо, възстановяване на здравето на индивидите, на отделни групи или на цялото общество“. Ако добавим и ролята на стреса, като един от основните фактори за отключване на почти всички заболявания, ще излезе, че поставянето на стабилни основи при отглеждането и възпитанието на малкото дете играе водеща роля за по-нататъшното пълноценно развитие на зрелия индивид.

Ако трябва да се обърна към моите колеги, ще кажа: взаимната подкрепа е жизнено важна! Не е задължително да вървим ръка за ръка, но е задължително да гледаме в правилната посока! Градивната конкуренция би могла да бъде стимул за бъдещи успехи.

Ако трябва да се обърна към моите деца, ще кажа: благодарение на знанията и възможностите, получени в процеса на работа и обучение в детска ясла, отгледах прекрасни деца и достойни българи! И още... искам да им се извиня, защото моето трудово възнаграждение в годините неведнъж ни е поставяло на ръба на оцеляването!

Да работиш в детска ясла в България е сериозно предизвикателство... но аз ще се справя! Просто ще кажа: *Аз не съм различна, обикновена съм, но ме е грижа!*

Есето е публикувано в Clinica.bg на 16.04. 2018 г. и в Електронния бюлетин на БАПЗГ - брой 5/2018 г.